

Adviesnota Werkgroep Implementatie Zorgplichten Wetenschappelijke Integriteit

Datum: 27 oktober 2021

Inhoud

Achtergrond.....	2
Aanbevelingen	2
1. Ontwikkel WI bewustzijn.....	3
2. Zorg voor adequate scholing en bijscholing	3
3. Realiseer facultaire WI-coördinatie	4
4. Verbeter communicatie over WI-beleid	4
5. Verbeter de data-infrastructuur.....	4
Conclusie	5
Appendix: WIZWI	5

Achtergrond

De Vrije Universiteit Amsterdam en Amsterdam UMC, locatie VUmc (hierna: VU) onderschrijven de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (NGWI), die sinds oktober 2018 van kracht is.

De NGWI omschrijft een educatief en normatief kader voor onderzoekers en studenten, een toetsingskader voor instellingen en commissies bij de beoordeling van vermeende schendingen van wetenschappelijke integriteit, en een aantal verplichtingen voor instellingen. Deze verplichtingen zijn zorgplichten. Er zijn in totaal 21 zorgplichten, opgedeeld in vijf paragrafen:

1. Training en supervisie;
2. Onderzoekscultuur;
3. Databeheer;
4. Openbaarmaking en verspreiding;
5. Ethische normstelling en procedures.

Het voorliggende advies is tot stand gekomen op basis van de aanbevelingen van de Werkgroep Implementatie Zorgplichten Wetenschappelijke Integriteit (WIZWI, zie [Appendix](#) voor achtergrond en samenstelling). De werkgroep heeft geadviseerd over de volgende vragen: (i) met welke maatregelen is de VU compliant aan de NGWI door te voldoen aan de hierin geformuleerde zorgplichten, en (ii) hoe borgen wij compliance?

Aanbevelingen

De werkgroep stelt vast dat de VU qua wetenschappelijke integriteit (WI) goed op koers ligt. We vertrouwen erop dat onze wetenschappers zich wetenschappelijk integer gedragen en creëren een omgeving die hen hierin zo goed mogelijk faciliteert. Ook zijn er sinds het onderschrijven van de NGWI diverse beleidsinitiatieven ontplooid die eraan bijdragen dat wij aan onze zorgplichten voldoen. Met name ten aanzien van Research Data Management (RDM) is sprake van een helder gestructureerde, programmatische aanpak.

Tegelijkertijd wenst de werkgroep de werkomgeving die de VU aan haar onderzoekers biedt naar een volgend niveau te tillen. De werkgroep stelt dat het nodig is om een aantal aanvullende maatregelen te nemen om onze wetenschappers ook in de toekomst zo goed mogelijk te ondersteunen. Er liggen mogelijkheden voor verbetering op het gebied van WI-bewustzijn, -(bij)scholing, -communicatie, -coördinatie en de data-infrastructuur. In deze adviesnota doet de werkgroep daarom 5 aanbevelingen met bijbehorende maatregelen:

1. [Ontwikkel WI-bewustzijn](#).
2. [Zorg voor adequate scholing en bijscholing](#). (Bij)scholing van de begeleiders van promovendi heeft prioriteit.
3. [Realiseer facultaire WI-coördinatie](#). Dit is een op zichzelf staande prioriteit.
4. [Verbeter communicatie over WI-beleid](#). Het aanleveren en inzichtelijk ontsluiten van WI-informatie op de VU-website heeft prioriteit;
5. [Verbeter de data-infrastructuur](#). Het vernieuwen van technische faciliteiten voor data archivering en de vernieuwing/ontwikkeling van de organisatorische inbedding hiervan heeft prioriteit.

De werkgroep adviseert aan de hand van haar aanbevelingen per zorgplicht wat volgens haar de passende maatregelen en deadlines voor implementatie zijn, bijgevoegd in de bijlage. Er zijn vier maatregelen die prioriteit verdienen en als springplank kunnen dienen.

Om te blijven voldoen aan de zorgplichten is het nodig om compliance te borgen met een Plan-Do-Check-Act systeem. De werkgroep adviseert met haar aanbevelingen over de 'Plan' en de 'Do.' Zij adviseert om de 'Check' en de 'Act' te beleggen bij Bestuurszaken, Afdeling Beleid en Bestuurlijke ondersteuning (BZ-BBO). Concreet betekent dit dat er door BZ-BBO een passend systeem ontwikkeld moet worden om compliance mee te borgen nadat alle WIZWI-maatregelen zijn geïmplementeerd.

1. Ontwikkel WI-bewustzijn

Relevante maatregelen bijlage: 1.2 t/m 1.5, 2.2, 4.1, 5.1 en 5.2, 8.1 en 8.2, 10.1, 17.1 en 17.2, 18.2, 19.1

Om wetenschappers op alle niveaus bewustzijn te laten ontwikkelen van de geldende WI-normen is een cultuurverandering nodig. De werkomgeving moet veilig genoeg zijn om met elkaar uit te wisselen over zowel twijfelachtige als verantwoorde onderzoekspraktijken, onderzoeksnormen en dilemma's. Hiërarchie mag geen belemmering vormen in het elkaar aanspreken op gedrag. Gedragsnormen zijn immers van toepassing op alle stafleden.

Toch uiten junior-stafleden hun zorgen over dat gedragsnormen minder lijken te gelden voor senior-stafleden en begeleiders. Hun wens is om het op positieve wijze bespreken van gedragsnormen te normaliseren.

De concrete acties die worden aanbevolen sluiten integraal aan bij de al geplande extra aandacht voor de leiderschapsprincipes in de VU [Art of Engagement](#) en op de [Visie op Erkennen & Waarden](#).

2. Zorg voor adequate scholing en bijscholing

Relevante maatregelen bijlage: 1.3 t/m 1.5, 2.1 en 2.2, 17.1

Om WI integraal onderdeel te maken van ons handelen zijn scholing en bijscholing essentieel. Het is zeer wenselijk dat (zittende) onderzoekers worden bijgeschoold, zodat zij zich kunnen aanpassen aan het veranderende WI-landschap. Aansluitend op dat wat onder aanbeveling 1. hierboven is aangestipt heeft de verbetering van de begeleiding van promovendi door met name senior-supervisoren prioriteit.

De positie van een 'PhD Candidate Advisor' (**werktitel**) wordt uitgewerkt. Inventarisatie van de rollen die PhD's ondersteunen op gebied van WI leidt tot inzicht en identificatie van wat hieraan ontbreekt. Faculteiten kunnen op basis hiervan zelf bepalen waar nog invulling nodig is.

Op alle niveaus in de hiërarchie wordt op faculteiten aandacht besteed aan hoe verantwoorde onderzoekspraktijken te bevorderen. Senior staf en begeleiders gaan actief met promovendi in gesprek over zowel dilemma's als verantwoorde en twijfelachtige onderzoekspraktijken. Ook worden leidinggevenden geïnformeerd dat zij voor de werkomgeving verantwoordelijk zijn.

3. Realiseer facultaire WI-coördinatie

Relevante maatregelen bijlage: zorgplicht 1.2

Facultaire WI coördinatie is een prioriteit die ertoe moet leiden dat faculteiten zowel overzicht als regie hebben en houden op de ontwikkeling van WI-beleid en -initiatieven, bijvoorbeeld aan de hand van een WI-jaaragenda. Denk ook aan facultaire/VU-brede uitwisseling over best practices, bottlenecks en deelname aan/organisatie van WI-bijeenkomsten. Het doel hiervan is om bij te dragen aan een veilige, inclusieve en open werkcultuur waarin wetenschappelijke integriteit door zowel junior als senior stafleden wordt geborgd.

Met oog op voorgaande adviseert de werkgroep dat er binnen elke faculteit een of meerdere medewerkers worden aangewezen die WI agenderen, implementeren, borgen en evalueren binnen en namens de faculteit. Het is raadzaam dat deze spin-in-het-web functie bekend staat als “WI-coördinator” en zowel functioneert als aanspreekpunt ten behoeve van de faculteit, of een onderdeel daarvan, als link voor VU-brede afstemming. Per faculteit verschilt wie ten beste verantwoordelijk is (of zijn) voor deze coördinatie, en hoe dit precies in te vullen.

4. Verbeter communicatie over WI-beleid

Relevante maatregelen bijlage: 1.1, 1.2, 8.1 en 8.2, 16.1, 17.1 en 17.2, 18.2, 19.1

Om (bestaand) WI-beleid goed te implementeren en waar nodig aan te vullen, is er meer transparantie nodig over welke regels en procedures gelden en de ondersteuning die hierop mogelijk is. Hiertoe moet de communicatie via de VU website voldoende op orde zijn. Best practices, institutionele verwachtingen en heldere regels moeten makkelijk vindbaar zijn, dit is een prioriteit.

Op dit onderdeel is het van belang om aandacht te hebben voor WI-aspecten, zoals (co)auteurschappen; eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid van wetenschappers en wetenschappelijk onderzoek; ethische normen en procedures en de procedure voor integriteitsschendingen. Denk ook aan meer praktische onderwerpen zoals Research Data Management (RDM), planning vóór het opstarten van onderzoeksprojecten, FAIR-afroning van projecten conform planning, en erkenning van extra inspanning voor bijvoorbeeld aanpassing van onderzoeksactiviteiten om compliance aan de NGWI te waarborgen.

5. Verbeter de data-infrastructuur

Relevante maatregelen bijlage: 12 t/m 15

Om mee te kunnen bewegen met schaalvergroting en vernieuwing is er een verbetering nodig van onze data-infrastructuur. Binnen het Programma VU Research Data Support (Pro VU RDS) zijn diverse initiatieven opgestart of geagendeerd.

Met de stapsgewijze implementatie van Research Drive is een inhaalslag gemaakt bij het opslaan van data tijdens onderzoek. Er is behoefte aan vernieuwing van technische

faciliteiten voor data archivering. Dit is een prioriteit. Een volgende stap is ontwikkeling van de organisatorische inbedding, zodat de beschikbare techniek uitvoerbaar is. Een 'one-fits-all' oplossing is onrealistisch, noch voor dataopslag tijdens onderzoek noch voor data-archivering. Een belangrijke rol is weggelegd voor het Netwerk Research Data Support (NRDS) om de relevante RDM-aspecten in uit te wisselen, te delen en waarin producten van het Pro VU RDS worden beheerd.

Door middel van training en advies moet meer ondersteuning worden geboden aan onderzoekers over hoe de onderzoeksinfrastructuur te gebruiken en wat goed databeheer inhoudt. Ook moet er universiteit breed bewustzijnsontwikkeling worden gestimuleerd over het belang van inzichtelijke, duurzame en FAIR-data opslag. Op facultair niveau is een actualisering van het lokale RDM-beleid conform VU RDM 2.0 nodig.

Conclusie

Het is wenselijk dat de VU compliant is aan de NGWI door te voldoen aan de hierin geformuleerde zorgplichten. Dit advies doet hiertoe aanbevelingen. Het doel hiervan is een werkomgeving te creëren die onze wetenschappers zo goed mogelijk faciliteert en ondersteunt om zich wetenschappelijk integer te gedragen. Samengevat resulteert dit in 5 nader onderbouwde aanbevelingen:

1. Ontwikkel WI-bewustzijn;
2. Zorg voor adequate scholing en bijscholing;
3. Realiseer facultaire WI-coördinatie;
4. Verbeter communicatie over WI-beleid;
5. Verbeter de data-infrastructuur.

Prioriteit wordt gegeven aan (bij)scholing van begeleiders van promovendi (1.5), facultaire WI-coördinatie (1.2), het aanleveren en inzichtelijk ontsluiten van WI-informatie op de VU-website (8.1), het vernieuwen van technische faciliteiten voor data archivering en de vernieuwing/ontwikkeling van de organisatorische inbedding hiervan (11.2 & 11.4).

BZ-BBO monitort de implementatie van alle geadviseerde maatregelen. Na afronding van de implementatie monitort zij op systematische wijze compliance aan de NGWI zorgplichten.

Appendix: WIZWI

Het bleek medio 2019 onduidelijk te zijn in hoeverre de VU op dat moment voldeed aan de NGWI zorgplichten, omdat inventarisaties verouderd raakten en er geen criteria voor compliance waren geformuleerd. Het CvB gaf daarom opdracht aan de Werkgroep Implementatie Zorgplichten Wetenschappelijke Integriteit (WIZWI) om te adviseren over welke maatregelen er op de VU nodig waren om voldoende invulling te geven aan onze zorgplichten. Op basis van dit advies kan vervolgens de compliance aan de NGWI verder worden ingericht.

De rol van de WIZWI was om maatregelen te formuleren (Plan, Do) waarmee VU compliant zou zijn aan de NGWI door te voldoen aan de hierin geformuleerde zorgplichten. Na formele bekrachtiging van het WIZWI advies komt dit dossier te liggen bij BZ-BBO, die compliance zal gaan monitoren (Check). Hieruit kunnen weer nieuwe acties voortkomen (Act, Plan).

Bijlage Adviesnota WIZWI

Geadviseerde maatregelen

De WIZWI adviseert dat de VU een aantal aanvullende maatregelen neemt om onze wetenschappers ook in de toekomst zo goed mogelijk op WI te ondersteunen. In het overzicht hieronder staat per zorgplicht aangegeven:

- welke maatregelen nodig zijn;
- wie eindverantwoordelijk is op centraal niveau en wie decentraal verantwoordelijk is voor de uitvoering;
- wat de randvoorwaarden voor implementatie zijn;
- wat de risico's zijn;
- wanneer implementatie voltooid moet zijn.

In overleg met betrokkenen is een tijdlijn geschetst volgens welke alle maatregelen in de lijn uit te voeren zijn. Prioriteit dient gegeven te worden aan de vier hieronder aangeduide maatregelen.

De formulering van de zorgplichten leidt soms tot verschillende interpretaties. Om verwarring te voorkomen is zo letterlijk mogelijk vastgehouden aan de NGWI. Ter verheldering van de databeheer zorgplichten is prof. dr. Lex M. Bouter geconsulteerd. Omwille van de duidelijkheid licht de WIZWI een aantal van deze zorgplichten nader toe in de voetnoten.

Prioritering

De WIZWI adviseert om voorrang te geven aan de uitvoer van de volgende vier maatregelen:

1. WI (bij)scholing voor begeleiders van promovendi (1.5);
2. Facultaire WI-coördinatie (1.2);
3. Faculteitsbesturen leveren aan BZ-BBO een overzicht van WI-procedures. BZ-BBO zorgt i.s.m. faculteiten en C&M voor het inzichtelijk ontsluiten van deze informatie op de VU-website (8.1);
4. Het Pro VU RDS zorgt voor vernieuwing van technische faciliteiten voor data archivering en de organisatorische inbedding hiervan (11.2 & 11.4).

Maatregelen t.a.v. training en supervisie

Zorgplicht 1. “Creëer bewustzijn over W.I. in de organisatie en faciliteer waar nodig trainingen voor onderzoekers, ondersteunende staf en leidinggevenden.”			
<p>Wie is verantwoordelijk?</p> <p><u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i> > CvB en RvB <i>Uitvoering:</i> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn</p> <p><u>Facultair:</u> <i>Verantwoordelijk:</i> > Faculteitsbesturen <i>Uitvoering:</i> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn</p>			
Maatregelen	Randvoorwaarden	Deadline (lees: voltooid vóór)	Risico’s
1. BZ-BBO formuleert een centrale systematiek t.b.v. blijvende compliance aan de zorgplichten.	Implementatie van de WIZWI-maatregelen	Q1 2023	Werkdruk/onvoldoende capaciteit om op alle faculteiten de WIZWI-maatregelen te implementeren.
<p>2. Elk faculteitsbestuur structureert de coördinatie van wetenschappelijke integriteit. Dit omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Facultair overzicht hebben, houden en bieden op WI-beleid en facultaire initiatieven op WI; - Formuleren en uitvoeren van WI-jaaragenda als onderdeel van facultair jaarplan om nader invulling te geven aan de zorgplichten. Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> o WI-bewustzijn op informele en positieve wijze stimuleren d.m.v. terugkerende activiteiten, in elk geval via: <ul style="list-style-type: none"> > Faciliteren open dialoog volgens ‘Art of Engagement’ principes over zowel twijfelachtige als verantwoorde onderzoekspraktijken, onderzoeksnormen en dilemma’s. Senior begeleiders gaan (pro)actief hierover in gesprek met promovendi. Daar waar dit extra aandacht behoeft wordt dit gefaciliteerd; > Faciliteren van verantwoorde onderzoekspraktijken door op alle niveaus in de hiërarchie best practices te signaleren en uit te wisselen. o VU-brede uitwisseling over best practices en bottlenecks. 	<p>WI-jaaragenda bevat ook afspraken over heldere en tijdige (voorafgaand aan het onderzoek) communicatie naar onderzoekers over randvoorwaarden/eisen rond privacy (i.s.m. ethische toetsingscommissies en/of Privacy Champions)</p> <p>WI-jaaragenda wordt besproken met afdelingshoofden</p> <p>Evaluatie van de facultaire WI-jaaragenda na 1 jaar.</p>	<p>WI-jaaragenda: Q1 2023</p> <p>Daarna: uitvoeren WI-jaaragenda</p>	Voor VU-centrale kennisuitwisseling is een aanspreekpunt per faculteit noodzakelijk.
3. Bijscholing voor academici heeft voor HRM attentiewaarde in haar opleiding- en trainingsaanbod.	De trainers zijn deskundig.	Doorlopend	

	<p>Voldoende trainingen en plekken beschikbaar.</p> <p>Verantwoordelijkheid van leidinggeevenden voor de werkomgeving heeft ook voor HRM attentiewaarde. Denk bij verantwoordelijkheden aan het bevorderen van een open, veilige en inclusieve onderzoekscultuur waarin waarden als eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid van wetenschappers leidend zijn.</p>		
<p>4. BZ-BBO werkt i.s.m. de Graduate Schools en HRM een voorstel uit voor wijzen waarop het bewustzijn van gedragsregels op het gebied van wetenschappelijke integriteit rond auteurschappen binnen de VU kan worden vergroot en naleving van de richtlijnen kan worden bevorderd. Faculteitsbesturen dragen zorg voor de uitvoer.</p>	<p>Voldoende informatieoverdracht, bijvoorbeeld via intranet.</p>	<p>Q4 2022</p>	<p>Onderlinge afhankelijkheden tussen junior en senior onderzoekers.</p> <p>Supervisors laten uitvoering, dilemma's en verantwoordelijkheid aan ondergeschikten.</p> <p>Ingeval van een WI-conflict met leidinggevende kan terughoudendheid optreden.</p>
<p>5. BZ-BBO werkt i.s.m. de Graduate Schools en HRM een voorstel uit om PhD begeleiders op WI-onderdelen nader (bij) te scholen. Faculteitsbesturen zorgen ervoor dat alle PhD begeleiders, en met name senior-begeleiders, deelnemen aan (bij)scholing.</p>	<p>Bestaande mentorsystemen voor beginnende onderzoekers worden beoordeeld en, waar mogelijk, versterkt.</p>	<p>Q4 2022</p>	<p>Indien vrijwillige (bij)scholing: senior begeleiders voelen zich niet aangesproken.</p>

Zorgplicht 8. "Zorg voor heldere instructies, protocollen of andere middelen die de onderzoeker steun bieden en inzicht in wat een goede onderzoekspraktijk binnen de discipline(s) en instelling impliceert."			
Wie is verantwoordelijk?			
<u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i> > CvB en RvB <i>Uitvoering:</i> > Zie 'verantwoordelijk' in tijdlijn		<u>Facultair:</u> <i>Verantwoordelijk:</i> > Faculteitsbesturen <i>Uitvoering:</i> > Zie 'verantwoordelijk' in tijdlijn	
Maatregelen	Randvoorwaarden	Deadline (lees: voltooid vóór)	Risico's
1. Faculteiten leveren aan BZ-BBO een overzicht van de procedure voor WI t.b.v. onderzoekers. BZ-BBO zorgt i.s.m. de faculteiten voor het inzichtelijk ontsluiten door C&M van deze info op de VU-website: <ul style="list-style-type: none"> - <u>Landelijke info/NGWI</u>: (vermijden facultaire versies) - <u>Protocollen</u>: <ul style="list-style-type: none"> – RDM – Privacy issues – Ethische toetsing – Golden rules for supervision (U-Leiden) - <u>Faculteit-specifieke info</u>: bijv: guidelines co-auteurschap, (social) mediagebruik 	Strakke sturing op de communicatiestroom (welke content komt op facultaire website en waar wordt naar centrale informatie verwezen). Centrale update m.b.t. wat de VU doet aan haar zorgplichten.	Q2 2022	Onvoldoende aansluiting van facultaire websites op de centrale informatievoorziening, in het bijzonder rondom RDM en privacy. Beschikbaarheid communicatieadviseur
2. Faculteiten informeren nieuwe medewerkers over het VU WI kader via: <ul style="list-style-type: none"> - aanbieden NGWI aan in het welkomstpakket van een nieuwe medewerker; - agenderen, bespreken en samen ondertekenen NGWI-verklaring in bijv. eerste jaargesprek. 	Junior en senior ondertekenen <i>samen</i> : dit benadrukt dat beiden de WI-gedragsregels onderschrijven. NB: Cf. Promotiereglement tekenen PhD's een fysieke verklaring dat ze de NGWI onderschrijven alvorens toegang tot promotietraject wordt verleend. Aan het einde van het promotietraject volgt een verklaring van de PhD en melding hiervan door de voorzitter van de openbare vergadering bij de promotie.	Niet later dan eerste jaargesprek met nieuwe medewerker	Het ondertekenen van de NGWI door een PhD is nu niet meer dan een vinkje zetten in Hora Finita.

Zorgplicht 9. “Zorg voor passende maatregelen om te voorkomen dat de normen niet worden nageleefd. Zie daartoe onder meer toe op de kwaliteit en intensiteit van de begeleiding van beginnende onderzoekers zoals promovendi en op de samenstelling van promotiecommissies”

Zie de voorgestelde maatregelen onder 1.2 t/m 1.5

Zorgplicht 10. “Zorg voor een open, veilige en inclusieve onderzoekscultuur waarin onderzoekers: a. de normen voor goede onderzoekspraktijken met elkaar bespreken, b. elkaar op het naleven van die normen aanspreken, en c. bij een redelijk vermoeden van niet-naleven van die normen bereid zijn dit te melden bij de commissie of functionaris als bedoeld onder 21 of een vertrouwenspersoon als bedoeld onder 20.”

Wie is verantwoordelijk?	<u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i>	<u>Facultair:</u> <i>Verantwoordelijk:</i>
	> CvB en RvB <i>Uitvoering:</i> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn	> Faculteitsbesturen <i>Uitvoering:</i> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn

Maatregelen	Randvoorwaarden	Deadline (lees: voltooid vóór)	Risico's
1. Elk organisatieniveau zorgt voor naleving van de juiste volgorde van de in zorgplicht 10 (NGWI) genoemde stappen a), b) en c).	Samengevat beschrijft de NGWI bij deze zorgplicht dat er voor een “open, veilige en inclusieve onderzoekscultuur” wordt gezorgd door eerst a) te spreken over de normen, en daarna b) elkaar aan te spreken op naleving van de normen voordat c) een melding bij VPI en/of CWI gedaan wordt over niet-naleving van de normen. De normen waarnaar wordt gerefereerd zijn de 61 normen voor goede onderzoekspraktijken uit H3 NGWI.	Doorlopend	Angst om zich uit te spreken.
2. BZ-BBO publiceert een herziene klachtenregeling WI.		Q4 2021	

Zie ook de voorgestelde maatregelen onder 1.2 t/m 1.5 en 4.1

Maatregelen t.a.v. databeheer

Zorgplicht 11. "Verzorg een onderzoeksinfrastructuur ¹ waarin goed databeheer de regel is en wordt gefaciliteerd" ²			
<p>Wie is verantwoordelijk?</p> <p><u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > CvB en RvB <p><i>Verantwoordelijk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Faculteitsbesturen > VUO adviseert > VUO WP geeft sturing <p><i>Uitvoering:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Zie 'verantwoordelijk' in tijdlijn 			
Maatregelen	Randvoorwaarden	Deadline (lees: voltooid vóór)	Risico's
1. IT toetst de veiligheid van RDM-infrastructuur en vraagt waar mogelijk certificering aan van oplossingen die door het Programma VU Research Data Support (hierna: Pro VU RDS) zijn opgeleverd → deze opdracht is vanuit Pro VU RDS bij IT neergelegd.		Q1 2022	Afhankelijkheid van SURF en andere externe leveranciers Past dit binnen de ambities van IT? Datalekken
2. Vernieuwen technische faciliteiten voor data archivering.	Uitrollen faciliteiten voor opslag van privacygevoelige data reeds gerealiseerd met uitrol Research Drive.	Q4 2021	Oplopende kosten Er is in de toekomst veel meer dataopslag nodig
3. Implementatie van reeds <i>piloted</i> (en eventuele nieuwe) hardware en software-initiatieven.		Q4 2021 voor geselecteerde groepen	Afhankelijkheid van SURF en andere externe leveranciers
4. Het Pro VU RDS vernieuwt/ontwikkelt organisatorische inbedding van data archivering.		Q1 2022	Afhankelijkheid maatregel 11.2
5. Er wordt gezorgd voor oplossingen voor opslag voor softwarecodes, protocollen en niet-fysiek onderzoeksmateriaal.	Er moet worden bepaald of een voorziening voor het opslaan VU-breed moet worden aangeboden.	Afhankelijk van vraag; onderzoek hiernaar in 2022	Fysiek onderzoeksmateriaal valt buiten Pro VU RDS Structurele financiering

¹ Definitie VU: Onderzoeksinfrastructuur duidt op technische infrastructuur; d.w.z. hardware & software.

² Zorgplicht 11 biedt een voorwaarde om aan zorgplichten 12, 13, 14 en 15 te kunnen voldoen.

Zorgplicht 12. “Zorg dat data, software-codes, protocollen, onderzoeksmateriaal en bijbehorende meta-data zoveel als mogelijk duurzaam bewaard kunnen worden”³

Wie is verantwoordelijk?	<u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i> > CvB en RvB <i>Uitvoering:</i> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn > Pro VU RDS (voor opslag van data en bijbehorende metadata) > Opslag softwarecodes, protocollen en onderzoeksmateriaal is nog niet belegd → komt te liggen bij VUO WP	<u>Facultair:</u> <i>Verantwoordelijk:</i> > Faculteitsbesturen <i>Uitvoering:</i> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn
---------------------------------	--	--

Maatregelen	Randvoorwaarden	Deadline (lees: voltooid vóór)	Risico's
1. VU RDM 2.0 beleid, inclusief eisen om data duurzaam en veilig te bewaren, vindbaar en toegankelijk te maken, en waar mogelijk openbaar te maken. Het beleid legt de verantwoordelijkheden hiervoor vast.		Reeds voltooid	
2. Het facultair RDM-beleid wordt (waar nodig) geactualiseerd om VU RDM 2.0 beleid te implementeren. Als onderdeel hiervan ervoor zorgen faculteiten dat afdelingen toezien op zorgplichten 11 t/m 15 en bewustwording aanjagen.	De verantwoordelijkheid wordt belegd bij de faculteiten en afdelingshoofden.	Q3 2022	Werkdruk
3. In de facultaire jaarplannen wordt RDM als structureel onderwerp opgenomen.		M.i.v. jaarplan 2023	
4. Training en advies RDM wordt aangeboden aan onderzoekers door facultaire data stewards.	Er wordt bepaald waar structurele financiering vandaan moet komen (de Strategische Werkgroep Financiering Open Science is hiermee bezig). Gedeeltelijke tijdelijke financiering tot 2022 via DCC-middelen.	Structurele oplossing nodig	Implementatie van geschikte en gebruiksvriendelijke onderzoeksinfrastructuur loopt achter bij verwachtingen ten aanzien van gedragsveranderingen bij medewerkers. Onduidelijkheid over op wie in de praktijk de databeheer regelgeving van toepassing is.

³ Definitie VU: ‘Duurzaam’ duidt op langdurig bewaren.

5. Het Netwerk Research Data Support (NRDS) wisselt facultair RDM-beleid en kennis uit.	Alle faculteiten hebben Data Stewards. T.b.v. een effectieve samenwerking tussen VUO, Pro VU RDS, en Netwerk Research Data Support worden alle stakeholders in kaart gebracht en betrokken: portefeuillehouders onderzoek, beleidsmedewerkers onderzoek en data stewards.	Q4 2021 (streefdatum)	
6. Nadat bekend is hoe data veilig, duurzaam, en FAIR bewaard kunnen worden (zie onder 11), worden instructies (bijv. beslisbomen) ontwikkeld voor onderzoekers, over welke systemen in welke situatie te gebruiken (voor dataopslag tijdens het onderzoek en data archivering en publicatie na het onderzoek).		Q4 2021	
7. UB faciliteert faculteiten met een bewustzijns campagne naar de afdelingen/WP toe, om via faculteitsbesturen breed bewustzijn v.h. belang van veilige en duurzame dataopslag/archivering onder WP te creëren, bijv. door positieve beloning (prijs 'Data Award').	De insteek is universiteit breed. Er wordt blijvend geïnformeerd, want opslaan en archiveren wordt doorontwikkeld. Verantwoordelijkheid voor bewustwording ligt bij faculteitsbesturen	Q3 2022	Implementatie van geschikte en gebruiksvriendelijke onderzoeksinfrastructuur loopt achter bij verwachtingen ten aanzien van gedragsveranderingen bij medewerkers.'

Zorgplicht 13. "Zorg dat alle data, softwarecodes en onderzoeksmaterialen, al dan niet gepubliceerd, worden beheerd en gedurende een voor de discipline(s) en methodologie passende periode veilig worden bewaard" ⁴
Zorgplicht 14. "Zorg dat data, in navolging van de FAIR-beginselen, zoveel als mogelijk openbaar en toegankelijk zijn en voor zover noodzakelijk vertrouwelijk blijven"
Zorgplicht 15. "Zorg dat inzichtelijk is hoe toegang tot data, softwarecodes en onderzoeksmateriaal kan worden verkregen"
<i>Zie onder zorgplicht 12.</i>

⁴ Definitie VU: 'Beheer' = veilig opslaan, in tegenstelling tot data curatie. Voor sommige essentiële datasets kan er wel voor data curatie worden gekozen.

Maatregelen t.a.v. ethische normstelling en procedures

<p>Zorgplicht 18. “Zorg waar nodig voor ethische toetsing, bijvoorbeeld door één of meer ethische commissies op te richten en deze adequaat te ondersteunen. Die commissies kunnen onderzoekers – al dan niet bindend - adviseren over zaken als inzet van en omgang met patiënten, proefpersonen en proefdieren, mogelijke risico’s van het openbaar maken van data, gebruik van menselijke weefsels, risico’s voor het milieu of voor cultureel erfgoed, en mogelijke belangenconflicten.”</p>					
<p>Wie is verantwoordelijk?</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p><u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > CvB en RvB <p><i>Uitvoering:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p><u>Facultair:</u> <i>Verantwoordelijk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Faculteitsbesturen <p><i>Uitvoering:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn </td> </tr> </table>				<p><u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > CvB en RvB <p><i>Uitvoering:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn 	<p><u>Facultair:</u> <i>Verantwoordelijk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Faculteitsbesturen <p><i>Uitvoering:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn
<p><u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > CvB en RvB <p><i>Uitvoering:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn 	<p><u>Facultair:</u> <i>Verantwoordelijk:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Faculteitsbesturen <p><i>Uitvoering:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> > Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn 				
Maatregelen	Randvoorwaarden	Deadline (lees: voltooid vóór)	Risico’s		
1. Elke faculteit heeft een ethische toetsingscommissie en een systeem voor ethische toetsing.		Reeds voltooid			
2. In de facultaire jaaragenda worden afspraken opgenomen over heldere en tijdige (voorafgaand aan het onderzoek) communicatie naar onderzoekers over randvoorwaarden/eisen rond m.n. privacy, door ethische toetsingscommissies en Privacy Champions.	<i>Zie maatregel 1.2.</i>		<p>Afhankelijk van betere informatie en integratie ontwikkeld door het VU RDS en NRDS.</p> <p>Een aantal cruciale oplossingen zijn nog niet goed beschikbaar (m.n. archivering, brede uitrol van Research Drive, keuze/informatietools). Hetzelfde geldt voor extra communicatie over privacy.</p>		

Zorgplicht 19. “Publiceer op de instellingswebsite welk beleid wordt gevoerd met betrekking tot het vastleggen en openbaar maken van relevante nevenwerkzaamheden, nevenfuncties en nevenbelangen, en welke maatregelen zijn getroffen om dit beleid uit te voeren.”			
Wie is verantwoordelijk?			
<u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i>		<u>Facultair:</u> <i>Verantwoordelijk:</i>	
> CvB en RvB		> Faculteitsbesturen	
<i>Uitvoering:</i>		<i>Uitvoering:</i>	
> Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn		> Zie ‘verantwoordelijk’ in tijdlijn	
Maatregelen	Randvoorwaarden	Deadline (lees: voltooid vóór)	Risico’s
1. BZ-BBO werkt i.o.m. HRM acties uit om de huidige registratie van nevenactiviteiten te versterken. Denk hierbij o.a. aan het onder de aandacht brengen van de noodzaak hiertoe bij wetenschappelijk personeel.	HRM-systemen bieden alle noodzakelijke mogelijkheden voor toereikende registratie van nevenactiviteiten.	Q3 2022	Bewustzijn over nevenactiviteiten bij wetenschappers: er is onduidelijkheid over wanneer hiervan sprake is en hoe dit op juiste wijze te registreren.

Zorgplicht 20. “Zorg voor de benoeming en facilitering van goed bereikbare vertrouwenspersonen wetenschappelijke integriteit.”			
Wie is verantwoordelijk?			
<u>Centraal:</u> <i>Eindverantwoordelijk:</i>		<u>Facultair:</u> <i>Verantwoordelijk:</i>	
> CvB en RvB		> Faculteitsbesturen	
Maatregelen	Randvoorwaarden	Deadline (lees: voltooid vóór)	Risico’s
1. De VU heeft minimaal 2 Vertrouwenspersonen Wetenschappelijke Integriteit (VPI’s) per cluster (alfa/bèta/gamma/medisch), die op de website van de VU vindbaar zijn.		Reeds voltooid	

		Training & supervisie										
Verantwoordelijke uitvoering	Zorgplicht	2021				2022				2023		
		Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2		
BZ-BBO	1	1	Centrale systematiek t.b.v. blijvende compliance aan de zorgplichten									
Faculteitsbesturen		PRIO 2	Realiseer facultaire WI-coördinatie									
HRM		3	Bijscholing voor academici heeft voor HRM attentiewaarde in haar opleiding- en trainingsaanbod (doorlopend)									
Voorstel: BZ-BBO, Graduate Schools, HRM Uitvoering: Faculteitsbesturen		4	Bewustzijn gedragsregels WI rond auteurschappen VU vergroten									
Voorstel: BZ-BBO, Graduate Schools, HRM Uitvoering: Faculteitsbesturen		PRIO 5	(Bij)Scholing van begeleiders van promovendi									
SOZ	2	1	Inventariseren WI-gerelateerde onderwijsstructuur									
Faculteitsbesturen		2	Opstellen leerdoelen voor onderwijs / bijstellen waar nodig									
		3	<i>Zie de voorgestelde maatregelen onder 1.2 en 1.4.</i>									
Voorstel: BZ-BBO, Graduate Schools, HRM Uitvoering: Faculteitsbesturen		4	1	Bevordering van de advisering en ondersteuning van PhD's								
			<i>Zie ook de voorgestelde maatregelen onder 1.2 t/m 1.5</i>									
Faculteitsbesturen		5	1	Heldere facultaire beleidsregels conform uitgangspunten visie 'Erkennen en Waarderen'								
BZ-BBO (initiatief) i.s.m. HRM, C&M		2	Profilering van de VU op WI d.m.v. gespecificeerde vacaturetekst									

		Onderzoekscultuur					
Verantwoordelijke uitvoering	Zorgplicht	2021			2022		
		Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
	6		<i>Wat betreft communicatie wordt dit afgedekt door maatregelen 1.2 en 8.1</i> <i>Wat betreft data (AVG etc.) wordt dit afgedekt door de maatregelen onder zorgplichten 11-15.</i> <i>Ethische toetsing verloopt via ethische commissies; afgedekt door de maatregelen onder zorgplicht 18.</i>				
	7		<i>Zie de voorgestelde maatregelen onder 1.2, 1.4, 5.2 en 6.</i>				
BZ-BBO (<i>initiatief</i>) i.s.m. Faculteitsbesturen C&M	8	PRIO 1	Faculteitsbesturen leveren aan BZ-BBO een overzicht van WI-procedures. BZ-BBO ontsluit i.s.m. faculteiten content op de VU-website				
Faculteitsbesturen		2	Faculteiten informeren nieuwe medewerkers over het VU WI kader (doorlopend)				
	9		<i>Zie de voorgestelde maatregelen onder 1.2 t/m 1.6</i>				
BZ-BBO (<i>centraal</i>) Faculteitsbesturen (<i>decentraal</i>)	10	1	Elk organisatieniveau zorgt voor naleving van de juiste volgorde van de in de zorgplicht genoemde stappen a), b) en c) (doorlopend)				
BZ-BBO		2	Besluitvorming en publicatie herziene Klachtenregeling WI				
			<i>Zie ook de voorgestelde maatregelen onder 1.2 t/m 1.5 en 4.1</i>				

		Databeheer						
Verantwoordelijke uitvoering	Zorgplicht	2021			2022			
		Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	
Pro VU RDS	11	1	IT toetst de veiligheid van RDM-infrastructuur en vraagt waar mogelijk certificering aan van de oplossingen die in 2020 door Pro VU RDS zijn opgeleverd					
Pro VU RDS		PRIO 2	Vernieuwen technische faciliteiten voor data archivering. (zie ook 11.4)					
Pro VU RDS		3	Implementatie van hardware en software-initiatieven wordt gerealiseerd (voor geselecteerde groepen)					
Pro VU RDS		PRIO 4	Vernieuwen/ontwikkelen organisatorische inbedding data archivering.					
Pro VU RDS		5	Onderzoek naar oplossingen voor opslag voor software-codes, protocollen en niet-fysiek onderzoeksmateriaal.					
	12	1	VU RDM 2.0 beleid, inclusief eis om duurzaam te bewaren, vindbaar en toegankelijk te maken					✓
Faculteitsbesturen (initiatief) i.s.m. Afdelingshoofden		2	Actualiseren facultair RDM-beleid conform VU RDM 2.0					
Faculteitsbesturen		3	RDM structureel onderwerp facultaire jaarplannen m.i.v. jaarplan 2023					
VUO Werkgroep Projecten		4	Training en advies RDM structureel aanbieden aan onderzoekers door facultaire data stewards (oplossing nodig)					
VUO Werkgroep Projecten		5	Het Netwerk Research Data Support (NRDS) wisselt facultair RDM-beleid en kennis uit.					
Pro VU RDS		6	Nadat bekend is hoe data bewaard kunnen worden (zie 11), instructies ontwikkelen voor onderzoekers, over welke systemen in welke situatie te gebruiken					
UB (initiatief) i.s.m. Faculteitsbesturen		7	Faciliteren van faculteiten met bewustzijns-campagne naar de afdelingen/WP toe					
	(13 t/m 15)		Zie zorgplicht 12					

Openbaarmaking en verspreiding								
Verantwoordelijke uitvoering	Zorgplicht		2021			2022		
			Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
IXA	16	1	Binnen bestaande organisatieonderdelen/diensten is er ondersteuning bij het opstellen van overeenkomsten en afspraken (doorlopend)					
Faculteitsbesturen (initiatief) i.s.m. C&M	17	1	Stimuleren WP tot deelname aan een door C&M verzorgde mediacursus (incl. optredens in de media, social media en persberichten) (doorlopend)					
C&M (initiatief) i.s.m. faculteitsbesturen		2	C&M zorgt i.s.m. faculteiten voor vermelding van tips & tricks op de website, incl. verwijzingen naar bestaande richtlijnen					

Ethische normstelling en procedures								
Verantwoordelijke uitvoering	Zorgplicht		2021			2022		
			Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
	18	1	Elke faculteit heeft een ethische toetsingscommissie en een systeem voor ethische toetsing					✓
		2	<i>Zie zorgplicht 1.2</i>					
BZ-BBO (initiatief) i.s.m. HRM	19	1	Registratie van nevenactiviteiten versterken.					
	20	1	De VU heeft minimaal twee VPI's per cluster (alfa/bèta/gamma/medisch), die op de website van de VU vindbaar zijn					✓
	21	1	De Commissie Wetenschappelijke Integriteit VU-VUmc is de vaste commissie die klachten op het gebied van WI behandelt					✓